

Sikkerhedsdatablad

Topsafe Tagklæber

1. Identifikation af stoffet/materialet og leverandøren

PR-nummer: - Udarbejdet den: 29-03-2005 / SBH Erstatter den: -	Leverandør: Hetag Tagmaterialer A/S Lundagervej 25 8722 Hedensted Tlf.: 7675 2626 Fax: 7675 2631 Kontaktperson: Henrik Clausen
--	--

Anvendelse: Anvendes til klæbning af overlæg og inddækninger, samt til reparation og tætning ved tagdækninger.

2. Sammensætning/ oplysning om indholdsstoffer

Einecs nr.	CAS nr.	Stoffer	Klassificering	w/w%	Note
215-535-7	1330-20-7	Xylen	R10 Xn;R20/21 Xi;R38	10-25	1,5
202-849-4	100-41-4	Ethylbenzen	F;R11 Xn;R20	2,5-10	1,5,7
263-090-2	61789-80-8	Dimethylidi(hydriert talg)ammoniumchlorid	R10 Xi;R38-41 N;R50/53	1-2,5	-
265-185-4	64742-82-1	Mineralsk terpentin	R10 Xn;R65 Xi;R38 N;R51/53	1-2,5	1,4,5
215-609-9	1333-86-4	Carbon Black	Ingen	0-1	7

1) Stoffet er optaget på Arbejdstilsynets liste over organiske opløsningsmidler.
4) R65 bortfalder p.g.a. produktets høje viskositet.
5) Stoffet er flygtigt ifølge Arbejdstilsynets grænseværdiliste.
7) Stoffet er optaget på Arbejdstilsynets grænseværdiliste over stoffer der mistænkes for at være kræftfremkaldende.
Se punkt 16 for ordlyd af R-sætninger

3. Fareidentifikation

Produktet er farligt ved indånding og ved hudkontakt.
Langvarig eller gentagen indånding af dampe kan give skader på centralnervesystemet.
Irriterer huden. Langvarig og gentagen hudkontakt med opløst bitumen kan muligvis medføre hudkræft.
Brandfarligt produkt. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft.
Opløsningsmidlerne er farlige for vandmiljøet.

Yderligere information

-

4. Førstehjælpsforanstaltninger

Indånding

Frisk luft og hvile under opsyn. Søg evt. læge.

Ved bevidstløshed tilkaldes ambulance. Hvis patienten ikke trækker vejret, gives kunstigt åndedræt. Patienten, som trækker vejret, lejres i aflåst sideleje og holdes varm.

Indtagelse

Skyl munden grundigt og drik et glas vand. Søg læge og medbring sikkerhedsdatabladet.

Hud

Fjern forurenede tøj. Vask altid huden grundigt med sæbe og vand. Brug evt. hudrensning. Efter afvaskning smøres huden med en fed creme. Ved hududslet eller andre hudgener: søg læge.

Øjne

Skyl straks med vand i ca. 15 minutter. Spil øjet godt op. Evt. kontaktlinser fjernes. Søg læge ved fortsat irritation.

Forbrænding

Skyl straks med vand, indtil smerterne ophører. Lad fastbrændt bitumen sidde. Fjern tøj, som ikke er fastbrændt. Tilkald ambulance. Fortsæt skyllingen indtil lægen overtager behandlingen.

5. Brandbekæmpelse

Brand slukkes med kulsyre, pulver, skum eller vandtåge.

Brug ikke vandstråle, da det spreder branden.

Beholdere i nærheden af brandstedet flyttes eller holdes afkølede med vand/vandtåge.

6. Forholdsregler over for udslip ved uheld

Sørg for god ventilation. Vær opmærksom på eksplosionsfaren. Fjern enhver antændelseskilde.
Brug de samme værnemidler som nævnt under punkt 8.
Spild opsamles med granulat, sand eller lignende ikke-brændbart materiale og kommes i affaldsbeholdere, der skal være tydeligt mærket med en etiket med følgende tekst: "Indeholder et stof, der er omfattet af dansk arbejdsmiljøregulering med hensyn til kræfttrisiko".
Bortskaffelse, se pkt. 13. Spild må ikke udledes til kloak, vandløb eller på jorden.

7. Håndtering og opbevaring

Håndtering

Rygning og brug af åben ild forbudt.
Undgå indånding af dampe.
Undgå kontakt med hud og øjne.

Opbevaring

Opbevares i tæt lukket emballage på et tørt, køligt og ventileret sted.
Følg Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for opbevaring af brandfarlige væsker klasse II-1.
Opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn, og ikke sammen med eller i nærheden af tobak, mad, drikkevarer, foderstoffer, lægemidler og lignende.

8. Eksponeringskontrol/Personlige værnemidler

Forholdsregler ved brug

Reglerne i Arbejdstilsynets "Bekendtgørelse om arbejde med kodenumererede produkter" nr. 302/1993 skal følges.

Sørg for mekanisk ventilation ved indendørs brug.

Der skal være let adgang til rindende vand og øjenskyllflaske.

Det er ikke tilladt at ryge, spise eller drikke i arbejdsområdet ligesom opbevaring af tobak, mad og drikkevarer ikke må finde sted. Personlige værnemidler skal opbevares adskilt fra andet tøj. Værnemidler må ikke bæres i spisepauser. Vask hænder før pauser, måltider, toiletbesøg, og efter endt arbejde. Brug mild sæbe og vand efterfulgt af fed creme.

Vand og rensningsmiddel skal medbringes, hvis arbejdet ikke foregår nær skurvogn eller samlingssted.

Åndedrætsværn

Brug åndedrætsværn (hel- eller halvmaske) med A2 filter.
Luftforsynet helmaske skal anvendes ved behandling af store flader indendørs.

Handsker og beskyttelsestøj

Brug beskyttelseshandsker af f.eks. PVC evt. med underhandsker af bomuld.
Brug beskyttelsesdragt, hvor der sker tilsmudsning i en sådan grad, at almindeligt arbejdstøj ikke beskytter mod hudkontakt med produktet.
Dragten skal være coated for at kunne modstå organiske opløsningsmidler.

Øjenværn

Brug beskyttelsesbriller/ansigtsskærm ved risiko for kontakt med øjnene.

Grænseværdier

Indholdsstoffer	Grænseværdi	Anmærkninger
Xylen	25 ppm 109 mg/m ³	H
Ethylbenzen	50 ppm 217 mg/m ³	K
Mineralsk terpentin	25 ppm 145 mg/m ³	-
Carbon Black	3,5 mg/m ³	K

De oplyste grænseværdier er i overensstemmelse med Arbejdstilsynets liste over grænseværdier (At-vejledning nr. C.0.1, Oktober 2002, Grænseværdier for stoffer og materialer)

Anmærkninger

H: Betyder at stoffet kan optages gennem huden.
K: Betyder at stoffet er optaget på listen over stoffer der anses for at være kræftfremkaldende.

Kontrolmetoder

De angivne grænseværdier kan kontrolleres ved arbejdshygiejniske målinger.

Udarbejdet den: 29-03-2005/SBH
Erstatter den: -

Topsafe Tagklæber

9. Fysisk/kemiske egenskaber

Tilstandsform: pasta	Opløselighed i vand: uopløselig
Farve: sort	Flammepunkt: 32°C
Massefylde: 1,1 g/cm ³	Brandfareklasse: II-1

10. Stabilitet og reaktivitet

Stabilitet: Produktet er stabilt. Dampene kan antændes ved temperaturer over flammepunktet.
Reaktivitet: Produktet afgiver dampe, som kan danne eksplosive blandinger med luft.
Farlige nedbrydningsprodukter: Sundhedsfarlige nedbrydningsprodukter kan dannes ved ophedning og brand.

11. Toksikologiske oplysninger (sundhedsfarlige egenskaber)

Akut

Indånding

Indånding af dampe kan medføre irritation af luftvejene, svimmelhed, sløvhed, hovedpine, beruselse og nedsat reaktionsevne samt ved høje koncentrationer bevidstløshed.

Indtagelse

Kan virke irriterende. Kan give ubehag.

Hudkontakt

Virker affedtende på huden. Langvarig eller gentagen kontakt kan give rødme og irritation. Xylen kan trænge gennem huden.

Øjenkontakt

Kan medføre irritation af øjet.

Langtidsvirkninger

Kræft

Langvarig og gentagen hudkontakt med produktet kan muligvis medføre hudkræft. IARC (det internationale kræftforskningsagentur) vurderer, at bitumenopløsninger i nogle dyreforsøg ved pensling på hud har virket kræftfremkaldende.

Ethylbenzen er optaget på Arbejdstilsynets liste over stoffer, som anses for at være kræftfremkaldende. IARC vurderer at ethylbenzen er muligt kræftfremkaldende hos mennesker (gruppe 2B).

Carbon black er optaget på Arbejdstilsynets liste over stoffer, som anses for at være kræftfremkaldende, men denne risiko opstår kun ved indånding af carbon black støv. Dette produkt afgiver ikke støv.

Risiko for skader på reproduktion

Produktet indeholder xylen, som mistænkes for at være reproduktionsskadende ved middel dosisniveau.

Risiko for skader på nervesystem

Langvarig eller gentagen indånding af dampe kan medføre skader på lever, nyrer og centralnervesystemet herunder hjerneskader med symptomer som bl.a. træthed, hovedpine, koncentrations- og hukommelsesbesvær.

12. Miljøoplysninger

Miljøoplysninger for produktet

Spredning: Klæber til jord eller anden overflade. Opløsningsmidlerne fordamper delvist.

Nedbrydelighed: Ingen data.

Virkning på miljøet: Skadelig for organismer, der lever i vand, kan forårsage uønskede langtidsvirkninger for vandmiljøet.

13. Bortskaffelse

Spild, rester, tom emballage og værnemidler skal lægges i særlige affaldsbeholdere, som er mærket med en etiket med følgende tekst: "Indeholder et stof, der er omfattet af dansk arbejdsmiljøregulering med hensyn til kræftisiko."

Spild, rester m.v. afleveres som kemikalieaffald til kommunal modtagestation eller Kommunekemi .

Kemikalieaffaldsgruppe: H   Affaldsfraktion: 03.51   EAK kode: 08 04 09

Absorptionsmidler (granulat, sand eller lignende) forurenet med produktet, brugte værnemidler og lign.:

EAK-kode: 15 02 02

14. Transportoplysninger

Transporten skal finde sted efter nationale og/eller internationale regler for transport af farligt gods.

ADR: UN 1133 ; ADHÆSIVER (KLÆBESTOFFER), der indeholder brandfarlig væske ; 3 ; III

IMDG: UN 1133 ; ADHESIVES containing flammable liquid ; 3 ; III

Klassificeringskode: F1 Fareseddel ADR: 3 Farenummer: 30

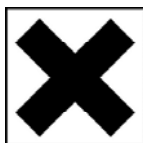
Flammepunkt: 32°C Fareseddel IMDG: 3 IMDG EmS.: F-E, S-D

Transport efter afsnit 1.1.3.6.3 (den undtagne mængde/frimængde): Faktor: 1. Maksimal samlet mængde per transporterende enhed: 1000 kg.

Begrænsede mængder

ADR/RID: Max. 5 l pr. indvendig emballage og max. 45 l pr. kolli. Ved anvendelse af krympe- eller strækfolie er grænsen 5 l pr. indvendig emballage og max. 20 kg brutto pr. kolli (indvendige emballager skal være af metal eller plast, som ikke let går i stykker eller perforeres).

15. Oplysninger om regulering

Sundhedsskadelig

Farebetegnelse: Sundhedsskadelig

Faresymboler: Xn

Indeholder

Xylen

R-sætninger

Brandfarlig. (R10)

Farlig ved indånding og ved hudkontakt. (R20/21)

Irriterer huden. (R38)

Skadelig for organismer, der lever i vand, kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet. (R52/53)

S-sætninger

Opbevares utilgængeligt for børn. (S2)

Undgå indånding af dampe. (S23)

Undgå kontakt med huden og øjnene. (S24/25)

Må ikke tømmes i kloak afløb. (S29)

Må kun bruges på steder med god ventilation. (S51)

Ved indtagelse undgå at fremprovokere opkastning: kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket. (S62)

Anden mærkning

Ingen.

MAL-kode: 3-3 (1993)

Anvendelsesbegrænsning

Produktet må ikke anvendes af unge under 18 år, særlige regler gælder for lærlinge.

Krav om uddannelse

Arbejdet må kun udføres af personer, som enten har gennemgået kurset "Tagdækning, sikkerhed ved arbejde med asfaltmaterialer", eller er instrueret af en person, der har gennemgået kurset. Brugeren skal kende indholdet af brugsanvisningen (sikkerhedsdatabladet).

16. Andre oplysninger

Anvendte kilder

Miljøministeriets bekendtgørelse om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter nr. 329/2002.
Miljøministeriets bekendtgørelse af listen over farlige stoffer nr. 439/2002.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer nr. 292/2001.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse om fastsættelse af kodenumre nr. 301/1993.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejde med kodenumerede produkter nr. 302/1993.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrikoen ved arbejde med stoffer og materialer nr. 906/2002.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse om unges arbejde nr. 516/1996.
Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse om affald nr. 619/2000.
Transportregulativer for ADR/RID, 2003 udgave.

Øvrige oplysninger

TopSafe Tagklæber er et opløsningsmiddel-baseret bitumenprodukt tilsat mineralske fyldstoffer, fibre og gummi .

Ordlyd af R-sætninger i punkt 2

R10 Brandfarlig.
R11 Meget brandfarlig.
R20 Farlig ved indånding.
R20/21 Farlig ved indånding og ved hudkontakt.
R38 Irriterer huden.
R41 Risiko for alvorlig øjenskade.
R50/53 Meget giftig for organismer, der lever i vand, kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.
R51/53 Giftig for organismer, der lever i vand, kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.
R65 Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse.